Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Margarita Goñi Zubeldia

Amezketa, Gipuzkoa (1923-2014)

Aurkibidea

Biografia

Amezketako Tomasene baserrian jaioa. Bai aita eta bai ama amezketarrak ziren. Hamalau senide ziren guztira, eta hamaika urterekin neskame joan behar izan zuen. Hemezortzi urterekin ezkondu zen. Ezkondu ondoren, mandazain aritu zen, Amezketako meatzeetan lan egiten zuten galiziarrei bazkaria eramateko.

Zintak

AME-006

- **Proiektua**: Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Artetxe, Miren
- **Data**: 2010-06-07
- **Iraupena**: 75 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Gaston Balerdi, Izaskun

AME-007

- **Proiektua**: Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Artetxe, Miren
- **Data**: 2010-06-07
- **Iraupena**: 68 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Sapsootham, Itziar

Pasarteak

1. Umezurtzak bulartzera etxera

- **Erref**: AME-006/002
- **Iraupena**: 0:01:35. **Hasi**: 00:01:20. **Bukatu**: 00:02:55
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Familia eredu desberdinak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Margaritaren gurasoek hamalau seme-alaba izan zituzten, baina tamalez, hiru jaio eta berehala hil ziren. Amaren esnea gal ez zedin, Fraisoroko umezurtzak har zitezkeen etxean. Margaritak kontatzen du gurasoek diruz laguntzeaz gain, arropak ere ematen zizkietela. Bi haur hartu zituzten Margaritarenean.

2. Hildako jaioberriak linbora

- **Erref**: AME-006/003
- **Iraupena**: 0:01:08. **Hasi**: 00:02:55. **Bukatu**: 00:04:03
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Hiletak

Laburpena:
Bataiatu aurretik hildako jaioberriak linbora joaten zirela uste zen. Arriskua ikusiz gero, amak etxean bataia zezakeela kontatzen du. Aparteko leku berezi bat zegoen kanposantuan haurrentzat.

3. Aitona, ikazkina

- **Erref**: AME-006/005

- **Iraupena**: 0:01:07. **Hasi**: 00:04:23. **Bukatu**: 00:05:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Antzinako lanbideak » Ikazkinak eta txondorrak

Laburpena:
Margaritaren aitonak Frantzisko Zubeldia zuen izena. Ikazkina zen. Denboraldi luzeak pasatzen zituen etxetik kanpora Arriben (Nafarroan) txondorrak egiten.

4. Ogia erretzeko labeak egiten zituen aitak

- **Erref**: AME-006/006
- **Iraupena**: 0:03:42. **Hasi**: 00:05:30. **Bukatu**: 00:09:12
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Garia
- Lanbideak » Etxeginak

Laburpena:
Hargina zuen aita. Ogia erretzeko labeak egiten zituen. Labea nola egiten zen azaltzen du: adreilu zabalekin oinarria, teila puska txikiekin arkua. Herritik kanpora ere ibiltzen zen labeak egiten; 8 egunetik gora ere ematen zituen etxetik kanpora. 15 egunetik behin erretzen zen ogia eta, kontserbatzeko, arropa zuriaren artean gordetzen zela dio.

5. Tolosako azokara arrautzak saltzera

- **Erref**: AME-006/007
- **Iraupena**: 0:02:26. **Hasi**: 00:09:12. **Bukatu**: 00:11:38
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera

Laburpena:
Aita lanean zen bitartean, amak gobernatzen zuen etxea. Astean zehar batutako arrautzak larunbateko Tolosako azokan saltzen zituen. Autobusez joaten zen. Diru harekin, azukrea, kafea eta beharrezko beste zenbait gauza erosten zituela kontatzen du.

6. "Egitako nobioak" gazte-gaztetatik

- **Erref**: AME-006/010
- **Iraupena**: 0:01:59. **Hasi**: 00:13:53. **Bukatu**: 00:15:52
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea

Laburpena:
Garai hartan, gazterik ezkontzen ziren. "Egitako nobioak" ere, gazte egiten zirela kontatzen du Margaritak. Behin, mutil batek bizkarrean hartu eta putzua pasa zion, busti ez zedin. "Hiru urte barru etorriko naiz" esan, eta hitza bete

zuen: Margaritaren bila etorri zen, eta harekin ezkondu zen. Hamar urteko aldea zuen senarrarekin.

7. Sugea etxeko leihoan

- **Erref**: AME-006/013
- **Iraupena**: 0:01:14. **Hasi**: 00:19:22. **Bukatu**: 00:20:36
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Etxeko leihoko loreontzian sugea ikusi zuen behin. "Illateiari" heldu zion senarrak (sutan zegoen egurrari) heldu zion senarrak eta hala joan zen harraskara, bertan harrapatu zuelarik.

8. Urdinez jantzita ezkondu zen

- **Erref**: AME-006/015
- **Iraupena**: 0:03:28. **Hasi**: 00:25:02. **Bukatu**: 00:28:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:
Oso dotore ezkondu zela kontatzen du. Soineko eta abrigu urdina erosi zituen ezkontza egunerako. Mantelina zeraman buruan. Gaur egun oraindik, elizara mantelinarekin joango litzatekeela dio. Donostian erosi zituen arropak. Elizan, ezkontzeko, aulki gorri bat jartzen zuten, alde bakoitzean aingeru bat zuela. Euskaraz izaten zen elizkizuna.

9. Ezkontza egunaren nondik norakoak

- **Erref**: AME-006/017
- **Iraupena**: 0:04:43. **Hasi**: 00:29:03. **Bukatu**: 00:33:46
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:
Hasieran, mezak latinez ematen ziren eta apaizak bizkarra ematen zien eliztarrei. Geroago hasi ziren mezak euskaraz ematen eta eliztarrei begira.Ezkontzak ere euskaraz izaten ziren. Eraztunei eta elizkizunari buruzko azalpenak batzuk ditu. Bazkaria Benta Haundin egin zuten. Postrea, apaizak erabaki zuela kontatzen du.

10. Aspaldiko kontua da arreoa gurdian ekartzea

- **Erref**: AME-006/018
- **Iraupena**: 0:01:12. **Hasi**: 00:33:46. **Bukatu**: 00:34:58
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:
Arreoa gurdian eramatea aspaldi bateko usadioa zela kontatzen du. Hala ere, maindireak prestatu zituela dio. Altzariak ere pixkanaka erosi zituzten.

11. Buruntzuzingo meatzetan mandazain.

- **Erref**: AME-006/019
- **Iraupena**: 0:02:23. **Hasi**: 00:34:58. **Bukatu**: 00:37:21
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Antzinako lanbideak » Meatzariak
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak

Laburpena:
Buruntzuzingo meatzetan mandazain ibilitakoa da. Ama zen ordurako. Barreno (laztabin) handi bat nola garraiatu behar izan zuen dakar gogora. Baso-bide oso aldapatsu bat zen.

12. Meategian gertatutako istripua

- **Erref**: AME-006/021
- **Iraupena**: 0:00:58. **Hasi**: 00:39:33. **Bukatu**: 00:40:31
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Antzinako lanbideak » Meatzariak

Laburpena:
Meategiko lanaren inguruko azalpenak ematen ditu. Lehertu ez ziren karga batzuk eragindako istripu bat izan zen behin. Galiziatik etorritako bi langile zauritu ziren.

13. Buruntzuzingo meategiko kontuak

- **Erref**: AME-006/022
- **Iraupena**: 0:02:08. **Hasi**: 00:40:31. **Bukatu**: 00:42:39
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Antzinako lanbideak » Meatzariak

Laburpena:
Martzelino Benito Amezketarra zen meategiko langileburua. Aurretik bere aita izan zela kontatzen du. Kanpotarrek jartzen zuten meategia ustiatzeko dirua (alemaniarrak, esaterako). Langileak ere kanpotarrak izan ohi ziren, galiziarrak gehienbat nahiz eta amezketarrak ere jardun zuten lanean. Gaur egun zutik dirauen aterpetxe bat eraiki zuten pixkanaka galiziarrek meategiaren aldamenean.

14. Margaritaren tabernaren sorrera

- **Erref**: AME-006/024
- **Iraupena**: 0:03:19. **Hasi**: 00:43:53. **Bukatu**: 00:47:12
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak

Laburpena:
Meategia itxi zutenean eta horrekin batera bere diru-iturria agortu zenean. 45 urte zituen orduan. Seme zaharrenarekin hitz egin eta hark egin zizkion mahaiak eta aulkiak; itxi berri zuten estankotik ere ekarri zituzten beste batzuk eta, horrela, jarri zuen Margaritak taberna etxabean. Jendez beteta egoten zen beti.

15. Margaritaren tabernako sukaldean zer jaten zen

- **Erref**: AME-006/025
- **Iraupena**: 0:02:18. **Hasi**: 00:47:12. **Bukatu**: 00:49:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak

Laburpena:
Sukaldean egoten zen Margarita baina laguntzaileak ere izaten zituen. Denetik ematen zutela kontatzen du: babarrunak, ardi-gisatua, mondejuak...

16. Mondejuak nola egiten diren

- **Erref**: AME-006/026
- **Iraupena**: 0:06:42. **Hasi**: 00:49:30. **Bukatu**: 00:56:12
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-prozesuak
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Errezetak
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:
Mondejuak nola egiten diren azaltzen du: osagaiak, hesteak nondik ekartzen zituzten, nola betetzen ziren, nola egosi eta nola lehortu. Osagaien neurria ondo zaintzea oso garrantzitsua izaten zela dio. Mondejuak zulatzeko amak ibiltzen zuen orratz bera erabiltzen zuen. Odolkiak ere egiten zituzten baina prozesua eta osagaiak desberdinak dira dira.

17. Urdaiazpikoak egiteko sekretuak

- **Erref**: AME-006/027
- **Iraupena**: 0:03:51. **Hasi**: 00:56:12. **Bukatu**: 01:00:03
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-prozesuak
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Errezetak
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:
Txorizoa egiteko txerriaren erdiko pusketa erabiltzen zela dio. Urdaiazpikoak gazitzeko prozesuaz ere badihardu hizketan: oso delikatua izaten zela dio, izan ere, elbi batek ukituz gero, harra izango omen zuen ia seguru. 8 egunez egoten zen gatz-kutxan eta bi egunetik behin buelta eman behar izaten zitzaion. Harria jartzen zen gainean. Zintzilik jartzen piperrauts gorriz igurtzi ostean.

18. Ardi zezina

- **Erref**: AME-006/028
- **Iraupena**: 0:14:57. **Hasi**: 01:00:03. **Bukatu**: 01:15:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:
Ardikia ere gazitzen zen. Zezina esaten zitzaion. Hiru egunez egoten zen gatzetan. Uretan garbitu ostean, zintzilik jartzen zen lehortzeko

19. Babarrun zuriak jai egunetarako bakarrik

- **Erref**: AME-006/030
- **Iraupena**: 0:01:34. **Hasi**: 01:01:17. **Bukatu**: 01:02:51
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:
Umetan, lanegunetan, etxean babarrun gorria jaten zela dio. Egun seinalatuetan, ordea, amak babarrun zuria prestatzen zuela gogoan du. Etxeko soroetan egiten zituzten babarruna, artoa eta garia. Garbantzuak inoiz jaten zituztela kontatzen du baina dilistarik ez zela izaten dio.

20. Gabonetako otordu eta opari bereziak

- **Erref**: AME-006/031
- **Iraupena**: 0:01:47. **Hasi**: 01:02:51. **Bukatu**: 01:04:38
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak

Laburpena:
Eguberrietan otordu berezia izaten zen. Leihoan ilusioz jarritako zapatan, laranja bat edo gozodendatik ekarritako gozoren bat aurkitu ohi zutela kontatzen du.

21. Tomasene baserriko bizimodua eta logelak

- **Erref**: AME-006/032
- **Iraupena**: 0:01:49. **Hasi**: 01:04:38. **Bukatu**: 01:06:27
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Tomasene baserria nola zegoen banatuta. 14 senide izan eta guztientzako lotarako lekua nola bilatu azaltzen du. Mahai baten gainean egiten zuen lo Margaritak.

22. Tximista sukaldeko leihotik sartu zeneko pasadizoa

- **Erref**: AME-006/035
- **Iraupena**: 0:02:42. **Hasi**: 01:08:26. **Bukatu**: 01:11:08
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Gertaera izugarriak eta ezbeharrak

Laburpena:
Behin, gurasoak ganbaran artoa zuritzen ari zirela, txerria sartu zitzaion Margaritari sukaldean. Bizkarrean ukitu zuen momentu berean sartu zen leihotik tximista bat eta bota zituen biak, txerria eta bera, lurrera. Labetxotik, tximinian gora irten zen lehertu gabe. Orduz geroztik, ekaitza denean kandelak pizten ditu Margaritak babes eske.

23. Tximistetatik babesteko erramuz egindako gurutzeak

- **Erref**: AME-006/036
- **Iraupena**: 0:00:53. **Hasi**: 01:11:08. **Bukatu**: 01:12:01
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:
Santa Gurutz egunean, soroetan eta etxeetako leihoetan tximistetatik babesteko, bedeinkatutako erramuz egindako gurutzeak jarri ohi ziren. Kandela tanta bat botatzen zitzaien gurutze haiei.

24. Erlijioa eta ohiturak eskolaren gainetik

- **Erref**: AME-006/038
- **Iraupena**: 0:01:02. **Hasi**: 01:13:58. **Bukatu**: 01:15:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Sakramentuak

Laburpena:
Aitaren egiteko ur bedeinkatua izaten zuten etxean. 8 urte egiten zituztenean egiten zuten komunio txikia; hura egin ostean hasten zuten eskola. 11 urterekin komunio handia egin eta neskame, edo beste lekuren batera lanera bidaltzen zintuztela kontatzen du. Erlijio eta eliz kontuek pisu handia zuten garai hartan, eskolak baino handiagoa.

25. Dotrina eskola baino garrantzitsuagoa

- **Erref**: AME-007/001
- **Iraupena**: 0:02:42. **Hasi**: 00:00:00. **Bukatu**: 00:02:42
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Dotrina

Laburpena:
Umetan etxean ikasten zituzten orazioak eta jaunartzea egin aurretik elizara joaten ziren dotrina jasotzera. Dotrina euskaraz zen. Galdera eta erantzun batzuk ikasi behar izaten zituzten. Amarentzat garrantzitsuago zen dotrina eskola baino.

26. Elizara sartu aurretik oinetakoak aldatu behar

- **Erref**: AME-007/002
- **Iraupena**: 0:01:32. **Hasi**: 00:02:42. **Bukatu**: 00:04:14
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:
Elizara igandetan eta bederatziurrenetan joaten ziren. Elizara sartu aurretik oinetakoak aldatzen zituzten. Baserrietatik ume mordo bat joaten ziren elizara.

27. Amezketako maisuak eta maistrak

- **Erref**: AME-007/003
- **Iraupena**: 0:02:05. **Hasi**: 00:04:14. **Bukatu**: 00:06:19
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:
Maistra beasaindarra zuten eta beti txiklea jaten zebilen. Ez zuten ezer ikasi harekin. Gero beste maisu eta maitstra batzuk egon ziren Amezketan eta Puldaintarren etxean bizi ziren.

28. Nahiago zuten herrikoekin ezkondu

- **Erref**: AME-007/008
- **Iraupena**: 0:02:41. **Hasi**: 00:09:33. **Bukatu**: 00:12:14
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Herriaren nortasuna
- Familia eta harremanak » Bikote kontuak

Laburpena:
Amezketara heldu zen lehenengo gaztelarra Pepe izan zen. Herriko neska batekin ezkondu zen. Gero, Iraegi baserriko Maria, kanpotik lanera heldutako Mariorekin ezkondu zen. Nahiago izaten zen bikote euskalduna eta herrikoa izatea.

29. Amezketan "elbiak" eta Abaltzizketan "txalburuak"

- **Erref**: AME-007/009
- **Iraupena**: 0:00:45. **Hasi**: 00:12:14. **Bukatu**: 00:12:59
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Gaitzizenak

Laburpena:
Amezketan "elbiak" dira, Abaltzizketan "txalburuak...

30. Amezketako gazteen gaiztakeriak

- **Erref**: AME-007/011
- **Iraupena**: 0:02:10. **Hasi**: 00:14:44. **Bukatu**: 00:16:54
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Amezketako gazteen gaiztakeriak kontatzen ditu. Astoa elizako atarian uzten zuten, harrika eta sagarrak botatzen ibiltzen ziren... Neskek ere egiten zituzten gaiztakeriak.

31. Otordu guztien aurretik errosarioa errezatzen zen

- **Erref**: AME-007/013
- **Iraupena**: 0:01:35. **Hasi**: 00:17:33. **Bukatu**: 00:19:08
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak

Laburpena:
Umetatik bazekite zer zen heriotza. Errosarioa ere otordu guztien aurretik errezatzen zuten.

32. Hamaika urterekin neskame

- **Erref**: AME-007/014
- **Iraupena**: 0:02:19. **Hasi**: 00:19:08. **Bukatu**: 00:21:27
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Neskameak

Laburpena:
Garai batean haur asko izaten zituzten. Margarita 11 urterekin bidali zuten neskame. Jabea gaiztoa zen eta errosarioa lapurtu zuela leporatu zion behin. Behiak zaintzen zituen, zoroan lan egin... San Martin eliza inguruan zituzten animaliak.

33. Ijito euskaldunak eta hungaroak Amezketan

- **Erref**: AME-007/016
- **Iraupena**: 0:02:44. **Hasi**: 00:22:58. **Bukatu**: 00:25:42
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Kanpoko jendearekin harremana

Laburpena:
Ijito euskaldun asko zegoen garai batean. Etxeberria abizena zuen ijito bat aipatzen du. Sasoika agertzen zen Amezketan, eta basoan bizi ziren. Ez zuten errentarik ordaintzen. Gero hungaroak heldu ziren eta Igoneko zubiko bordan bizi ziren. Gona luzeekin jazten ziren eta eskean ibiltzen ziren. Eskua irakutzen ibiltzen ziren eta bere anaia Markos engainatu omen zuten.

34. Herriko ijitoek beraiekin ligatu nahi zuten

- **Erref**: AME-007/017
- **Iraupena**: 0:02:30. **Hasi**: 00:25:42. **Bukatu**: 00:28:12
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Kanpoko jendearekin harremana

Laburpena:
Ijito euskaldunak eta hungaroak oso ezberdinak ziren. Hungaroek ez zekiten euskaraz. Etxebarria ijito euskaldunaren semeekin ez zuten nahi tratu handirik izan nahi Margaritak eta bere lagun Joxepak.

35. Amezketako ijitoak

- **Erref**: AME-007/018
- **Iraupena**: 0:03:08. **Hasi**: 00:28:12. **Bukatu**: 00:31:20
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Kanpoko jendearekin harremana

Laburpena:
Etxeberriatarrak (ijitoak) euskaraz egiten zuten, ama Hernani ingurukoa zelako. Aita gizon bikaina eta dotorea zen. Ez zitzaien antzematen ijitoak zirenik. Gero Bilbora joan ziren eta zirku batean lanean hasi ziren. "Ijito beltza" esaten zioten ijito bat ere ibiltzen zen herritik eta astero etxez-etxe ibiltzen zen. Haur asko zituen.

36. Gerra Amezketan sartu zenean

- **Erref**: AME-007/021
- **Iraupena**: 0:00:47. **Hasi**: 00:32:23. **Bukatu**: 00:33:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren hasiera

Laburpena:
Gerra hasi zenean 12 urte zituen eta Tomasenea baserrian bizi zen. Handik Beasainetik Larraitzera kainoia nola bota zuten gogoan du. Hori izan zen gerraren hasiera.

37. Gerra aurreko hauteskundeak

- **Erref**: AME-007/022
- **Iraupena**: 0:01:49. **Hasi**: 00:33:10. **Bukatu**: 00:34:59
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra aurrea » 1931-1936: II. Errepublika
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren hasiera
- Politika » Jarrera politikoak » Alderdien egoitzak

Laburpena:
Entzuten zen gerra etorriko zela. Lehenago hauteskundeak egon ziren eta auzoko batek abertzaleei bozkatzeko eskatu zien, baina emakumeek karlistak bozkatu zituzten, abadeak horrela esan zuelako.

38. Gerra garaian miseria handia

- **Erref**: AME-007/023
- **Iraupena**: 0:02:47. **Hasi**: 00:34:59. **Bukatu**: 00:37:46
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren hasiera
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:
Gerra hasi zenean, etxe guztietako mutil gazteak joan ziren borrokara. Margaritaren hiru anai erreketeekin joan ziren. Gainontzeko seme-alabak lanean hasi ziren, miseria handia zegoelako. Gose asko pasa zuten gerran.

39. Errazionamenduko ogi beltza

- **Erref**: AME-007/024
- **Iraupena**: 0:01:51. **Hasi**: 00:37:46. **Bukatu**: 00:39:37
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Gerra ostean errazionamendua zegoen eta plazako okindegian ematen zieten ogi beltza. Udaletxean egoten ziren terriek irina jaten zuten.

40. Santa Genovevaren istorioa

- **Erref**: AME-007/026
- **Iraupena**: 0:09:06. **Hasi**: 00:39:44. **Bukatu**: 00:48:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:
Santa Genovevaren bertsoak buruz zekizkien eta liburuak ere zituen. Genovevaren istorioa kontatzen du.

41. Maria Goroitiren istorioa

- **Erref**: AME-007/028
- **Iraupena**: 0:03:49. **Hasi**: 00:49:00. **Bukatu**: 00:52:49
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:
Maria Goroitiren istorioa eta bere heriotza kontatzen ditu.

42. Pernando Amezketarraren ondorengoak

- **Erref**: AME-007/029
- **Iraupena**: 0:01:19. **Hasi**: 00:52:49. **Bukatu**: 00:54:08
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:
Fernando Amezketarraren etxea. Bengoetxeatarrak omen dira bere ondorengoak.

43. Mandoa putzura erori zitzaionekoa

- **Erref**: AME-007/032
- **Iraupena**: 0:03:09. **Hasi**: 00:54:54. **Bukatu**: 00:58:03
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Behin animaliekin bidetik zihoala, mandua putzu batera erori zitzaion eta nola atera zuen kontatzen du.

44. Txindokiko Mariren jatorria

- **Erref**: AME-007/033
- **Iraupena**: 0:02:55. **Hasi**: 00:58:03. **Bukatu**: 01:00:58
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:
Mendian asko ibili da Margarita, Txindokin eta Anboton batez ere. Iraegiko neskamea zen Marik ihes egin omen zuen baserritik eta Txindokiko Marin bilakatu zen. Handik Anbotora joaten zen. Isatsa zuela esaten zen.

45. Mateo Txisturen istorioa

- **Erref**: AME-007/035
- **Iraupena**: 0:01:39. **Hasi**: 01:01:05. **Bukatu**: 01:02:44
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:
Mateo Txisturen istorioa.

46. Sorginen istorioak

- **Erref**: AME-007/036
- **Iraupena**: 0:02:26. **Hasi**: 01:02:44. **Bukatu**: 01:05:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:
Sorginak maindirea buruan jarrita ibiltzen omen ziren. Zizurkilen, jendea ikaratzen zuen zuriz jantzitako emakume bat ibiltzen omen zen. Amezketan ere bazegoen bat eta bere familia ezagutzen zuten. Erratzarekin hegan joaten omen zen, "laino guztien azpitik eta sasi guztien gainetik".

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-11-10

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com